

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14.— korona
Fél évre . . . 7.—
Negyedévre . . . 3:50

Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDETESEK FELVETETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Beküldés a Fazekas-utca 16. szám.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytőzsdében.
Megjelenik délután 5 órakor.

Rákóczit hozzák haza!

Elodázásnak nincs helye.

Kassa, aug. 30.

Tisza István gróf szerencsétlen kormányzásának egyedüli érdeme, hogy sikerült neki a Habsburg-dinasztia és Rákóczi Ferenc között három századdal később a békét megkötni. Ferenc József király 1904. április havában megbocsátott a száműzött, törvénykönyvben pártütőnek, árulónak, a haza ellenségének bélyegezett szabadsághősnek s ami az uralkodó házhoz fűződő sajátos viszonyunknál fogva lehetetlennek látszott, a király megértette nemzetének sóvárgó óhaját és parancsot adott, nyissák meg Rákóczi hamvai előtt az ország sörömpóját, hozzák el rendeletére idegen földből — az édes honi rög alá. Az alkotmányos király történelmi ténye az időtájt határtalan lelkesedést keltett. Ha közbe nem jön a vasuti sztrájk, mely napokig megbénította az országot s a világ közvéleményét e páratlan esemény le nem köti, hatásában elmaradhatatlan lett volna Tisza egyedüli bravuros sikere. Az események azonban végzettszerűen úgy egymásra torlódtak, hogy két és fél esztendő gyorsan elmúlt, anélkül, hogy a királyi parancs teljesülést nyert volna.

Végre odáig jutottunk, hogy nemzeti kormány áll az ország élén. Hogy Rákóczi hamvait olyan kormány fogadhatja, mely mögött egyöntetűen sorakozik a magyar nép; fogadhatja az a kormány, melynek egyik tagja fia Kossuth Lajosnak, a magyar szabadság Rákóczi nagyságával egyenlő lánglelkű vezérének, másik tagja pedig fia, az újra alkotmányt kapott állam első alkotmányos kormányelnökének gróf Andrássy Gyulának. A gondviselés s a magunk szívós erejéből megértük az időt, hogy a közjogi harcok pihenőjében történelmi jelentőségű kormány vezeti országunk sorsát, olyan időt, melynél szebbet, a honfui erények felmagasztalására, nem

is kívánhattunk volna. Az ország közvéleménye is érzi, hogy alkalmasabb időpont nem kínálkozhatik a Rákóczi hamvak hazaszállítására, mint a diadal első esztendeje. Atérzi ezt a nemzeti kormány is s mielőtt az igazi munka, a legfontosabb feladatok megvalósításához látna, ünnepet rendez a legideálisabb szabadsághősnek II. Rákóczi Ferenc kuruc fejedelemnek, véget vett évszázados száműzetésének, s haza hozatja szent hamvait az idegen földből — szép Magyarországra.

Ez év október második felére tervezte a hamvak hazahozatalát. Az alkotó munkaközösségben a történelmi visszaemlékezés ihletné meg hazánknak üdvös tevékenységet.

És mi történik? Az a város, melyet szerencséséért, hogy Rákóczinak hajlékot adhat irigyel az ország, az a város kicsinyes okokból el akarja odázni a történelmi fontosságú eseményt. Éde. Ödön polgármesterré a szerencsétlen idea, hogy Rákóczi maradjon csak tovább száműzetésbe egész jövő év májusig, addigra rendbe jön a város s méltó ünnepet rendezhet a kuruc fejedelem emlékének. És a közgyűlés, egy szó is sok, minden ellenvetés nélkül elfogadja ezt az előterjesztést, ilyen értelemben felir a kormányhoz. Hohó! Itt tévedtünk bölcs urak! Rákóczi hamvainak hazaszállítása nem lokális ügy, ami szerepünk csak szerencsés, de nem döntő, első sorban az ország közhangulata ítél, mert ez az esemény a nemzet régen óhajtott kívánsága, melyet elodázni meg nem tűr csak azért, hogy Kassán rossz a kövezet, hogy a tanács fegyelmi alatt áll, hogy a csatorna és erdőügyek körül panamaszellők fujdogálnak, és hogy októberben már übercigert kíván a hűvös őszi idő. Ezt az ünnepet, az ország szíve valószínűleg meg, mely soha meg nem szűnt Rákóczi kultuszát ébrentartani, ez az esemény, a történelmi igazságszolgáltatás eseménye s nem holmi görögtűzes mondvacsinált parádé. Erre az eseményre három század óta vár a magyar nemzet, ha ideje érkezett *egy napra*

sem türi az elodázást. Nyolc hónapig várni nem fog vele csupán Kassa kedvéért.

A magunk részéről nagyon elhibázottnak tartjuk, hogy Kassa halasztgatni kívánja az ünnepet. Annál is inkább, mert gyöngeségünk, tehetlenségünket áruljuk el az ország előtt. A kis akadályokon könnyű segíteni. Ha az utcák rendezetlenek — májusban sem lesz másképp. A tanácsos és egyéb mással sem fog változni egyhamar a baj. Mi várható tehát májusban! Hangot adunk elégedetlenségünknek, mely nem az egyedüli Kassán.

Lássá az ország, hogy amit a közgyűlés óhaj, cselekszik az korán sem fűdi a kassai közönség véleményét, felfogását. És ha majd az ország közvéleményének követelő hangja mégis októberben tartja meg a Rákóczi ünnepet, reá mutathatunk, hogy a közgyűléssel ellentétes vélemény volt a helyes. *Erősen hisszük, hogy a Rákóczi hamvak hazahozatalának elodázását a magyar nép eltüri nem fogja.*

Kassa város közgyűlése.

Második nap.

Kassa város törvényhatósági bizottsága tegnap délután tartotta az augusztus havi rendes közgyűlést és pedig a távollevő főispán Rakovszky Endre helyett, Eder Ödön polgármester elnöklésével.

Eder Ödön előterjesztésére a közgyűlés Loosz Dezsőnek, aki a III-ad aljegyzőt helyettesíti illetményeit megszavazta.

A pénzügyi, gazdasági és jogügyi bizottság előterjesztésére, az 1906. évi költségvetésben mutatkozó hiány fedezésére a közgyűlés 150.000 korona kölcsönt szavazott meg, mely összeg a természetnyekben nyer egyrészt fedezetet, másrészt pedig évenként a költségvetésbe osztják föl.

A tűzifa beszállítására tett javaslatához a közgyűlés hozzájárul. A babaképző előtt létesítendő 4 és fél méter széles utcarészt nem engedi át a város és pedig mert az utcarendezési tervbe ütközik.

GURSZKY JÓZSEF
Deák Ferenc-utca 18-20. sz.

TELEFON: 347. SZÁM.

Vízvezetési, csatornázási, világítás és központi fűtés-berendező telepe. — Vasbutorok, ágybetétek és sodronyfonott munkák. — Ércfényező kemencék. Kiváratra tervet és költségvetést csinálók.

A képzőművészeti társulat által Kassán rendezendő képzőművészeti kiállítására a közgyűlés 1000 koronát megszavazott.

A honvédszobor bizottság kérvényére 5500 koronával a szobortalpatat költségeihez hozzájárult. — A Kovács-utcai elemi iskolánál szükségessé vált javítási munkálatokra 1153 korona 30 fillért megszavazott.

A tanács azon jelentését, hogy a Wunsch Róbert által készített, az építővezetőség által kifogásolt csatornáknál a megejtett bírói szemle mindenben jóváhagyta az építés vezetőség kifogásait, a közgyűlés megnyugvással vette tudomásul. Majd ennek kapcsán Göndör Gábor igazgató-főmérnököt a csatornázás és vízmű ügykörében a közgyűlés tanácsai előadói joggal ruházta fel.

A csatorna és vízvezeték építésénél szükséges és a földművelésügyi minisztérium közegészségügyi mérnöki osztálya által is jóváhagyott tervváltoztatásokat tudomásul vették, nemkülömben az eredeti tervben föl nem vett utcák közcsatornáira s vízvezetékére, valamint a Pesti-uti vízvezetéknek a Franck gyárig való kiterjesztésére 40000 koronát megszavazott a közgyűlés.

A városi zeneiskolai tandíjak beszerzése tárgyában elfogadták a polgármester azon előterjesztését, hogy a vezető tanár szedje be a tandíjakat s a kezelés munkájáért a beszédett összeg 4 százalékát kapja Batek Zoltán hegedűtanárt nem véglegesítik, hanem heti hét óráért 70 koronát fizetnek. A kért két zongora között egy zongorát tanulási célokra beszereznek, egy zongorát pedig hangverseny célokra 1500 koronáért. Ennek használati díja fejében minden növendék fejenként 6 koronát fizet.

A garadnai üzemosztályban termelt tüzfára nyilvános árverést kitűzni elrendelte a közgyűlés.

Miután megalakították a József főherceg Sanatorium Egyesület Kassán rendezendő szakképzésének bizottságát s a dohánygyári igazgatóságnak építkezési végett átengedtek három négyzet öl területet, elfogadta a közgyűlés a polgármester előterjesztését, hogy a díjnokok illetménye ezentul 3, 2:40 és 2 koronában állapítsák meg. Eddig a városnál 1 koronás éhbérért, sőt ingyen is dolgoztak.

Több apróbb ügy elintézésével áttértek Nyitra vármegye átiratára, mely nemzetiségi sajtó megszorításának ügye alatt valóságos cenzurát akart megvalósítani. A közgyűlés P. ényes Samu dr. Geiger Ignác dr. és Halmos Károly dr. felszólalása után az átiratot nem pártolja, sőt elhatározta, hogy a sajtószabadság legszélesebb kiterjesztését tartja szükségesnek.

A napirend ezzel kimerülve a közgyűlés véget ért.

Csábit a dollár.

A kivándorlás korlátozása.

Andrássy Gyula gróf tervei.

A felvidéki vármegyékben nem rég megtartott fősorozás szomorú statisztikáját mutatta be a nép kivándorlási mozgalmának. Igen sok felvidéki községben alig akadt besorozni való ember, — a Tisza-kormány alatt rendszeresített kivándorlási meghatalmazottak gondoskodtak róla, hogy a kivándorlást ne csökkentsék, hanem fokozzák. Vannak felvidéki községek, hol csupán az asszonyok és tehetetlen öregek maradtak meg, a munkabíró férfi mind kivándorolt. Űzi őket a meggazdagodási vágy, amit a hajóstársaságok ügynökei fokoznak bennük. Az aratáshoz alig tudtak a felvidéki birtokosok munkást kapni, a felvidéki gyárak szintúgy a legjobb munkabérek ellenében sem tudnak munkást kapni. Falvakat tett néptelenné a kivándorlás, naponként még

most is sűrű rajokban lepik el a kivándorlók a határszéli állomásokat.

A tettek ideje elérkezett.

Eppen ezért örömmel kell fogadni azt a hírt, hogy a kormány most már komoly küzdelmet kezd a kivándorlás ellen. Andrássy Gyula gróf belügyminiszternek már meg is van a maga nagyszabású programja, a melytől azt reméli, hogy alkalmas lesz az életbevágó kérdés megoldására. A belügyminiszter programja egyébként csakhamar a nyilvánosság elé fog kerülni. Az *összetekintés a belügyminiszteriumban* és a szakértekezlet tagjai — az érdekelt törvényhatóságok, a kereskedelmi és ipari kamarák, a gazdasági egyesületek képviselői — meg fogják ismerni a belügyminiszter intencióit.

Már most is bizonyos, hogy a belügyminiszter jó helyen fogta meg a kérdést. Az a fel fogása, hogy azokon a helyeken, ahol a kivándorlás leginkább szedi áldozatait, a meggazdagodási vágy valóságos járvánnyá lett a lakosság körében. Ezekben az inficiált vidékeken mindenki azt reméli, hogy az idegenben jobb a kereseti viszonyok és könnyebb a megélhetés. Az ilyen vidékeken, ahol igazán csak a meggazdagodás vágya van a kivándorlási láz mögött, jogos a belügyminiszternek az a törekvése, hogy a kivándorlást mindenképpen megnehezítse és a szabad költözködés jogát okkal-móddal korlátozza.

Vannak azonban vidékek, ahol nem arról van szó, hogy a lakosság meg akar gazdagodni. *Egyszerűen meg akar élni, éhen nem akar veszni.* Nem javítani akarja a kereseti viszonyokat, hanem egyáltalában keresetet szeretne jutni. Nem a minimális kereset fokozására gondol, hanem csak arra, hogy *meglegyen az a minimális kereset, mely most hiányzik.*

Ezekben a vidékeken a kivándorlást nem korlátozni kell, hanem fölöslegessé tenni. Ezt pedig csak úgy lehet elérni, hogy a kormány módot ad a lakosoknak arra, hogy megszerezze a létminimumot. Míg ez meg nem történik, addig hiábavaló minden.

Erre is gondolt Andrássy Gyula gróf. A jövő év elejétől fogva a *belügyminiszteriumban külön kivándorlási ügyosztályt szándékozik létesíteni.* Ez az ügyosztály pedig, éppen a kivándorlás csökkentésére való tekintettel, azon lesz, hogy a kivándorlási kérdésnek a megélhetési viszonyokkal való kapcsolatát tanulmányozza és e tanulmányok eredményét gyakorlatilag is érvényesítse, *szociális munkaprogramm alapján megteremtve a megélhetés előfeltételeit.*

Rejtélyes öngyilkosság.

Ki a halott?

A Hernádba ölte magát.

Tegnap délután 1 óra tájt a Hernád folyónak, a vásártérrel határos partján egy munkás kinézési férfi hirtelen, izgatottan vetkőzni kezdett. Ledobta kabátját, mellényét, ingét, majd cipőjét vetette le. Mikor ez megtörtént, nadrággal testén, bevetette magát a Hernád vizébe. A folyó medre itt igen mély s temérdek örvénnyel szegélyezett. Vizbeugrása oly föltűnően történt, hogy többen a partraszaladtak, de a vízből fölbukkani többé nem látták az ismerlent.

A jelen voltak azonnal értesítették az esetről a rendőrséget. Kivonultak a mentők is s hosszú csákyakkal, kiknek hosszú kutatás után sikerült a *férfi hulláját* megtalálni. Künn volt dr. Nagy Géza tisztiorvos is, aki a *bekövetkezett halált* konstataálta. A hullát ki szállították a köztemető halottas kamrájába.

A rendőrség a jelekből arra következtet, hogy öngyilkosság esete forog fenn. A hívős időben aligha akart volna a rejtélyes ismeretlen fürdeni, különben is akkor összes ruháit leveti. A hullá 40—45 éves férfire

következtet. Jól megtermett és jól táplált alakja ellentmond hiányos öltözködésének, mely egy sárgás, apró kockás rövid felsőkabátból, szürke nyári kis kabátból és mellényből, szürke csikos nadrágból s rossz állapotban levő cipőből állott. Testét puha munkásing fődte. A ruhát átmotozta a rendőrség, de sem értéktárgyat, sem semminemű személyére vezethető iratot, igazolványt nem talált.

A hullát lefotografálják, Az öngyilkosságot alighanem pillanatszerű elmezavarásban követte el.

Egy baritonista revolver-merénylete.

A megfenyegetett kritikus.

A Kassán is jól ismert Andorfi Péter szintársulata a napokban kezdte meg működését a kaposvári szinkörben. Művészi események dolgában eddigelé nem akadt följegyezni való a nyári szezonról, de most a társulatnak egyik fiatal énekeese gondoskodott arról, hogy a kaposvári művészkedésnek nyoma legyen a napi krónikában. Sajnos, ez a dolog sem tartozik szorosan véve a művészetek történetébe, de édes Istenem, ahol művészet nincs, ott van kutyakorbács és revolver. amint ezt az alábbi eset bizonyítja.

Sárosi Andornak, az Andorfi-féle szintársulat ambiciózus baritonistájának nagyon fájt, hogy őt a kaposvári sajtó nem hajlandó Takács Mihály törvényes örökösének tekinteni. Sőt egyenesen kétségbevitte a különben derék ifjunak arra való képességeit is, hogy operettekben és népszínművekben mint baritonhang-tulajdonos domborítson.

A múlt hét szombatján az Erzsébet-kávéházban üldögélt Göndör Ferenc fiatal kaposvári hírlapíró, egyike azoknak, akik a baritonista nagy művészetében állhatatosan kételkednek. A kávéházban volt Sárosi Andor színész is, korbáccsal föllegyverkezve, amelylyel folyton hadonázott és Göndört állandóan fixirozta. A hírlapíró később távozott a helyiségből. Sárosi nyomon követte. Az utcán Göndör hirtelen megfordult és megkérdezte Sárosit, mit akar tőle. A színész azt mondotta, hogy egy kardalost les, akivel számadása van; azért van nála a korbács.

Most már együtt haladt a hírlapíró és a színész. Mikor Göndör el akart köszönni, Sárosi revolvért rántott elő, a hírlapíró mellének szegezte és tajtékozva kiáltotta:

— Mit szólna hozzá, ha most itt leszámolnék magával? Mert tudja meg, hogy igenis magát lestem.

Göndör nyugodtan így szólt: — Ha van bátorsága süsse el a revolvért.

A színész erre megjuhászodott, elrejtette a fegyvert és a korbácsot is zsebre dugta. Később bocsánatot kért Göndörtől meggondolatlanságáért. A hírlapíró kijelentette, hogy föl fogja jelenteni a rendőrségnél.

— Letagadok mindent, hiszen nem látta senki, — mondta az előbb még szörnyen harcias színész.

A hírlapíró most rákényszerítette Sárosit, hogy menjen vissza vele a kávéházba, ahol rábizonyította, hogy már előre híresztelte a tervezett éjszakai inzultust. Ezek után Göndör életveszélyes fenyegetés miatt följelentette a veszedelmes baritonistát.

Előfizetőinket, akik hátralékban vannak, tisztelettel kérjük a hátralékos összeg mielőbbi beküldésére, hogy a lapküldés fennakadást ne szenvedjen.

UJDONSÁGOK.

Rákóczi hamvai és Kassa városa.

Lapunk mai számában foglalkozunk a közgyűlés azon indokolatlan határozatával, melylyel elszereznék odázni Rákóczi hamvainak hazaszállítását. Az ott elmondottak szerint, hogy az ország közvéleménye mászt követel, már is beigazolást nyernek. A Pesti Hírlap ma délután érkezett száma, már a mi álláspontunkkal hasonlóan ír a határozat ellen. Ime szövege szerint:

A kassai polgármester az indítványozta, hogy kérjék fel a kormányt, hogy Rákóczi hamvainak hazaszállítását halaszsa jövő májusra, mert nincs abban a helyzetben, hogy az idő rövidsége miatt méltóan elkészülhessen az országos ünnepélyre. Reméljük azonban, hogy a kormány ennek dacára sem fog eltérni eredeti szándékától, hogy Rákóczi, Zrinyi Ilona és Bercsényi hamvait az őszszel haza hozza. A halasztásra nincsen semmi ok. Kassa városa már régóta tudja, hogy Rákóczi hamvait haza hozzák s így elég ideje lehetett volna elkészülnie az országos ünnepségre. Szép, hogy Rákóczi városa annyira ki akar tenni magáért, de a város híusága kedvéért nem lehet a végtelenségig halasztani a szent hamvak hazahozatalát. Rendes politikai viszonyok között már rég itthon lehetnek volna a kuruc nagyok hamvai. Már egy év óta ott hevernek ládába zárva és utra készen, tehát kegyelet szempontjából se lehet folytonosan előadni a hamvak hazaszállítását. Ami pedig azt az aggodalmát illeti Kassa városának, hogy nincs anyagi fedezete az ily nagyszabású ünnepségre, nyugodt lehet afelel, hogy az állam, mely a hamvak hazahozatala felől intézkedik, fedezni tudja azokat a költségeket is, amik ez országos gyászünnepelelyel járnak. Itt az ideje, hogy a megbolygatott s egy év óta ládákban heverő hamvak végleges sírjukban megpihenhessenek. Ha már a kormány úgy döntött, hogy Kassán temessék el Rákóczi hamvait, akkor legalább ne késleltesse azt a pusztán híuságból fakadó mellékörölmények felemlégetésével. *Rákóczi nem egy városé, hanem az országé s hamvainak méltó helye tehát nem Kassán, hanem Budapesten lett volna. Örüljön tehát Kassa városa, hogy e szent nemzeti ereklyéket megkapta s legyen büszke rá, ha mielőbb falai közt találhatnak örök pihenőre Rákóczi hamvai.*

Válópör egy elszólás miatt.

Vidám éjszaka után, a hajnal és a mámor ködében elkövetett elszólás — valóságos családi drámára adott most okot a városban. A vidám éjszaka hőse két férj, a kik minapában fölutaztak Budapestre a vidéki kikapós férjek paradicsomába. Volt pezsgő, cigány, ami csak az ideiglenes szalmaözegek életét kellemessé teheti. De legbűbajosabbá tették az éjszakát azok a mosolyok, amik két orfeum-tündér rózsás arcáról ragyogtak a házaselet szökevényei felé. A pezsgő elfogyott, a mosolygó tündérek eltűntek s a vidám éjszaka után a két korhely ott ült a kávéház homályos öleiben, a hol sőhajtozva elevenítették föl az éj édes emlékeit. — De a reggel hűsében megszállta őket a katzenjammer is és kivált az egyik férj szívében megszólalt a lelkiismeret furdalása. Eszébe jutott az ő liliosmos asszonykája és megcsóválta a fejét.

— Hát tudod, pajtás, jó ami jó, de azért az én kis feleségem csókja, ölelése mégis csak jobb, mint azé az orfeumos kisasszonyé volt . . .

— Amire a másik félre biggyesztette az ajkát és e teljes járatosság fölényével mondta:

— Nekem mondd?

Nos hát ebből az elszólásból lett a családi perpatvar. A férj elkezdett kutatni, vizs-

gálódni s végre is beadta a válópört, amely legközelebb vizsgálatra kerül az illetékes bíróság előtt.

Munkában a forradalom.

Kimutatás 10 napi működésről.

A Daily Telegraph hivatalos kimutatás alapján a következő összeállítást közli az Oroszországban augusztus 10-től 20-ig elkövetett büntettekéről. Ebből a statisztikából Finnország és Kaukázia, ahol pedig a forradalom ugyancsak működött, hiányzik.

Megöltek 101 rendőrt, csendőrt, katonát, Megsebesült 72
Megöltek 291 polgári tisztviselőt

Összesen 464 személy.

Kifosztottak 34 állami pálínkásboltot, elraboltak összesen 650.000 korona értékűt, különböző állami hivatalokból 350.000 koronát.

— **Diszhangverseny — Rákóczi hazahozatala alkalmával.** Major J. Gyula a magyar zenészerzők társaságának alelnöke Rákóczi hamvainak hazaszállításának alkalmával zenészerzőink és executiv művészeink közreműködésével első rangú diszhangversenyt óhajt rendezni Kassán. Terve szerint a zenekar zömét a kassai filharmonikus egyelet képezné, a mely Budapestről hozandó 28 zenésszel volna kiegészítendő. És pedig 9 fuvó, 10 rézfuvó, 1 hárfá, 1 ütő, 2 primhegedű, 2 szekundhegedű, 1 viola, 1 csello, 1 nagybőgő hangszereket játszó zenészekkel. Ha a zenészek szabadutazást és Kassán ingyenes ellátást kapnának, a költség összege 2000 koronát tesz ki.

— **A kassai honvédszobor leleplezése.** A kassai honvédszobor megkoszoruzására az első bejelentés megtörtént. Lekly Gyula a Kazinczy-kör elnöke bejelentette, hogy a kör nevében koszorut helyez a szoborra a következő felirással: A veressipkások dicső emlékének a kassai Kazinczy-kör.

— **Vadász idény.** Az apró vadra folyik már a vadászat az egész vármegyében s az eddigi eredményekből megállapítható, hogy a vadállomány az idén elég nagy. Különösen a fogoly tenyésztett jól! a kspatok nagyok s az ivadék szép. Csak az a kár, hogy nálunk a vad tenyésztésével az lstenen kívül legfeljebb néhány nagyobb uradalom törődik, a sok vadászati jog bérlelő azonban kíméletlenül pusztítja az állományt.

— **Szabadjegy a tanítóknak.** Egy nagy jelentőségű ujításról értesítik lapunkat. Arról van ugyanis szó, hogy Apponyi Albert gróf és Kossuth Ferenc miniszterek gyetértőleg elhatározták, hogy az ország összes tanítói részére július és augusztus hónapok tartamára a Máv. összes vonalaira érvényességgel életbeléptetik a szabadjegyet s így a két havi szünetben minden tanítóknak, jelleg és felekezeti különbség nélkül, alkalom és mód adatik arra, hogy tetszése szerint bárhova is ingyen utazhasson.

— **Veszedelemes fahidak.** A vízvezetési munkálatokból kifolyólag kiásott s még be nem temetett árkon keresztül a kapu bejáratokhoz fahidakat csináltattak. Ezen fahidak azonban oly keskenyek és rozoga állapotban vannak, hogy teher szekeret el nem bírnak. Néhány nap előtt történt, hogy a főutca 10. számú ház előtt a Zähr és Szakmáry-cég lova a hidról a nyitott árok aknába csuszott s oly sérülést szenvedett, hogy másnap kiadta páráját. Kívánatos volna, ha a vízvezetési igazgatóság a munka befejezése után forgalmas helyeken az árkot azonnal betömetné és kiköveztetné a felturt utca helyét.

— **Elfogott tolvaj.** Rapaport Kossuth Lajos-utcai vendéglős feljelentette Altmann Nándort, hogy az tőle 160 koronát kicsalt s azzal megszökött. A még alig 18 éves

bűnös azzal jött a vendéglőshöz, hogy apja küldi s kölcsönt kért az ő nevében. A pénzzel azután Szabó Győző társaságában Iglóra szökött. A rendőrség Altmann Nándort és cinkostársát Iglón elfogta.

— **Elgázolt fiu.** E hó 28-án Lévi Ferenc 6 éves fiut a Kárpát-utcán özv. Martoncsikné kocsisa elgázolta. A fiu sérülése életveszélyes. A gondadan kocsis ellen a rendőrség a megtorló lépéseket megtette.

— **A vízvezetési munkások sztrájkja.** A vízvezetési munkások, szerelők sztrájkjában holnap, esetleg szombaton lesz a békéltető eljárás. A békéltetési tárgyalásokat Cselényi Béla iparhatósági biztos vezeti.

— **Bunkó Vince Kassán.** A magyar nóta egyik atyamesterének ivadéka e hónap 30-án Kassára érkezik zenekarával és a Schalkház téli kertjében hangversenyt fog adni. Bunkó Vincének apja Bunkó Ferenc, szül. Osgyánban 1821-ben, meghalt 1889-ben Lavotta, Csermák, Bihari, Rózsavölgyi, Bóka s mások műveinek nem is volt nálánál hamisítatlanabb értelmezője. A régi „Rákóczi siralma“ címen ismert eredeti nótának, melyből a világhírű induló keletkezett, ő volt a szerzője. Egyik külföldi utazása alkalmával abban a kitüntetésben részesült, hogy nyilvános működése közben annyira fellelkesítette magyar játékaival Berlinben a szintén jelen volt Joachimot, a nagy hegedűkirályt és honfitársát, hogy az nyilvánosan megölelte és megcsókolta. — Elte utolsó éveiben már nagyon ritkán játszott. A szerepet rendszeresen fiára, Bunkó Vincére bízta, ki apja nyomdokain haladva, manapság is szélesen ismert és keresett népzeneész s ki minden évben sikeresen felkeresi a külföldet, hogy propagandát csináljon a magyar zenének. Bunkó Vince jelenleg Szatmárvármegyének szélesen ismert és kedvelt primása. — Felhívjuk hangversenyére olvasó közönségünk figyelmét.

— **Temesvármegye és az aratósztrájk.** Temesvármegye legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy az aratósztrájk s általában a munkásmozgalmak jövőben való meggátolása céljából felír a kormányhoz s e feliratát támogatás végett megküldte Abaujtonamegye törvényhatóságának is. A terjedelmes felirat az ország minden baját annak függő gazdasági helyzetében látja s ezért a sztrájkra való izgatást s általában a helyzetével elégedetlen munkásságot okolja. A felirat nem kevesebbet kíván a kormánytól, mint hogy oszlassa fel az összes munkás szövetségeket, a gyülekezési és egyesülési jogot korlátozza, a szervezeteket rendszabályozza meg s végül szükség esetén aratásra vezényelje ki a katonaságot.

A Magyar Általános Hitelbank

kassai fiókja elvállalja mindennemű tőzsdei műveletek keresztülvitelét, váltók és szelvények bevételezését, értékpapírok őrzését, előleget nyújt értékpapírokra, kiállít hitelleveleket és csekkeket a bel- és külföld összes piacaira és betétek után további intézkedésig

4% netto kamatot térít meg.

Telefon 178. sz. Interurban.

Tisztviselő kölcsönök.

5—25 éves törlesztésre előnyös havi részletekben.

Köztisztviselők

állami, megyei, városi és vasuti tisztviselők, valamint katonatisztek, kik pénzügyi ügyeiket összes adóságaiknak konvertálásával egyszer s mindenkorra rendezni óhajtják forduljanak bizalommal

LÁSZLÓ FÜLÖP

bankházához, utazási iroda

KASSA,

Kossuth Lajos-utca 4. szám,

hol az érdekeltek díjtalanul nyernek felvilágosítást. Jelzálogkölcsönök, conversiók, váltószámitások a legelőnyösebb feltételek mellett eszközöltek. Okmányszerző vállalat. Katonai, házassági és utlevél ügyekben pontos felvilágosítást nyújt és megbízás szerint eljár.

Levélbeni megkeresések haladéktalanul elintéztetnek.

Kiadó: Muranyi József.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

ETERNIT PALA

MAGYARORSZAGI KÖZPONT:
ETERNIT MŰVEK
HATSCHÉK LAJOS
BUDAPEST, ANDRÁSSY-ÚT 33.

Elárusító hely: Deutsch Mór Zorna, özv. Krausz Izraelné Forróencs, ifj. Reichmann Mór Szikszó.

A nagyszabeni általános takarékpénztár jelzálogkölcsönei.

I. A nagyszabeni általános takarékpénztár ad jelzálogkölcsönöket félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

A. 4³/₄% kamattal mellett 50 évi törlesztésre: a kölcsön legkisebb összege 30.000 K.

A törlesztés 100 félévi részletben történik: a félévi részlet tesz minden 100 K kölcsön után 26 K 11 f.

B. 5% kamattal mellett 50 évi törlesztésre: a kölcsön legkisebb összege 20.000 K.

A törlesztés 100 félévi részletben történik: a félévi részlet tesz minden 1000 K kölcsön után 27 K 16 f.

C. 5¹/₄% kamattal mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K:

a) 41 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 29 K 60 f.

b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 31 K 03 f.

D. 5³/₄% kamattal mellett a kölcsön legkisebb összege 2000 K:

a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 31 K 84 f.

b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 37 K 47 f.

c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 65 K 05 f.

E. 6% kamattal mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K:

a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 34 K 98 f.

b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 39 K 81 f.

c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 45 K 05 f.

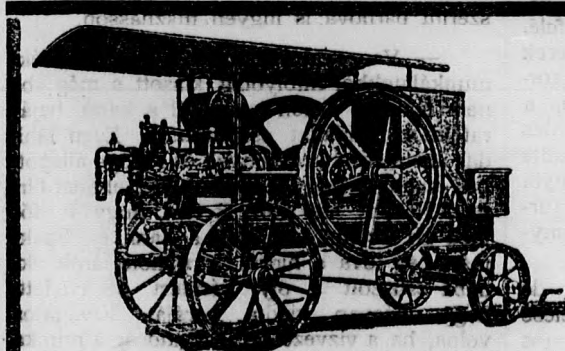
d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K után 50 K 09 f.

Az A alatti kölcsönök csak földbirtokra, a B, C, D és E alattiak házakra is adhatók: valamennyi kölcsön — az egyszersmindenkorra fizetendő 1% tőzsdijon kívül minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetettik ki.

Bővebb értesítés nyerhető

Dr. Aranyossy Andor és Dr. Aranyossy Aristid ügyvédeknel
Kassán, Deák Ferenc (Forgács)- utca 22. sz.

A nagyszabeni általános takarékpénztár Igazgatósága.

CSÉPLÉSI ÉS GAZDASÁGI CÉLOKRA
LEGJOBBAN BEVÁLT
BENZIN MOTOROK

Ipari és malomhajtásra
a legolcsóbb üzemű

* Szivógázmotorok legelőnyösebben kaphatók
Beck és Gergely motor- és gépgyárában
BUDAPEST, V. VÁCI-ÚT 12.

Nyomatott VITEZ A. UT. KASSA